

[Boligministeren]

det kun drejer sig om at give private husejere ekstra beløb. Jeg tror, regeringspartierne fra starten har været enige om, at byfornylsesagen, om jeg må kalde den sådan, er en god sag, og derfor er vi lige så interesserede som mange andre partier, bl.a. hr. Pelle Voigts parti, i at skabe de fornødne rammer for en fortsat byfornyelse.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan anslå, hvor mange ekstra byfornylsesarbejder i byen København der kommer igennem i den periode, forliget dækker, i kraft af det forlig, der er indgået med det radikale venstre.

Boligministeren (Bollmann):

Som hr. Pelle Voigt godt ved, er det ikke boligministeren, der bestemmer, hvor mange projekter der skal gennemføres i Københavns kommune. Københavns kommune har selv en væsentlig indflydelse herpå.

(Kort bemærkning).

Estrup (RV):

Der er to ting, der kalder mig på talerstolen.

Den ene er det spørgsmål, hr. Albrechtsen stillede mig, om virkningen på huslejerne af det, vi nu har fået forelagt. Jeg er enig med hr. Albrechtsen i, at vi skal se meget nøje på, hvordan virkningen vil være på huslejerne, men jeg synes på den anden side, man skal gøre sig klart, at byfornyelsen, sådan som den har været under indeksfinansieringen, har medført, at man overvælter afdragene på huslejerne. Det sker der jo ikke nogen ændring i. De regler, vi her tager fat på, er sneringslovens regler. Jeg kan ikke se, at der er så meget nyt i det. Men jeg synes, vi skal følge spørgsmålet meget nøje, det er vi alle sammen interesserede i, og det synes jeg vi skal gøre under udvalgsarbejdet.

Jeg vil godt til slut korrigere boligministeren en antydning med hensyn til forliget imellem det radikale venstre og regeringen om byfornyelsen. Der er et forlig, der vedrører 1985, og jeg vil ikke på nuværende tidspunkt udelukke, at vi måske kunne komme

til at snakke om en forhøjelse af byfornylsesaktiviteten på længere sigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 27:

Forslag til folketingsbeslutning om fremskaffelse og finansiering af boliger for ældre og personer med handicap.

Af Torben Lund (S) m.fl.

(Fremsat 30/10 84).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Boligministeren (Bollmann):**

Jeg vil gerne først slå fast, at forslagsstillerens ønske om at forbedre boligforholdene for ældre og handicappede her i landet fuldt ud deles af regeringen. Jeg tror også, man kan øjne en enighed om, at de ældre og handicappede skal blive boende i eget hjem, så længe de ønsker det, og så længe det er plejemæssigt forsvarligt. Jeg synes, det er vigtigt, fordi man herigennem på samme tid tilgodeser hensynet til ældre og handicappedes ønsker og hensynet til det offentlige, altså samfundets økonomi.

Jeg kan sige, at den udvikling, der er i gang på dette område, er helt i overensstemmelse med målsætningen om forbliven i eget hjem i stedet for indflytning på institution. Jeg vil gerne pege på et par træk, som vi kan følge netop i disse tider.

For det første er byggeriet af ældre- og handicappede almennyttige boliger i en vækst, som vi ikke har set før. Det er faktisk

[Boligministeren]

sådan, at der i år bygges omkring 4.000 boliger af denne kategori ud af den samlede kvota på 9.000. Kvoten for lette kollektivboliger udnyttes fuldt ud, og det betyder, at der i 1985 kan bygges 1.000 af denne slags boliger imod kun 300 for et år siden.

Derudover har vi set, at pensionskassers og livsforsikringsselskabers byggeri af ældre-egnede boliger er i meget kraftig vækst, og som vi var inde på under den forrige sag på dagsordenen, er der altså nu gennem aftalen om byfornyelsesmidler på finansloven sikret en høj aktivitet også på dette område. Netop den slags boliger vil være velegnede for mange ældre, fordi de ligger centralt.

Endelig har vi set, at socialministeren har henstillet til kommunerne midlertidigt at stoppe plejehjemsbyggeriet, og det har medvirket til, at dette byggeri stort set er gået i stå. Vi ved også, at socialministeren i sidste uge har offentliggjort en redegørelse fra den arbejdsgruppe, der har været nedsat om finansiering af ældreboliger, og her foreslår man ændring af de forholdsvis uoverskuelige regler, vi kender i dag. Vi kender 4 forskellige slags ældreboligtper, nemlig plejehjem, beskyttede boliger, lette kollektivboliger og kommunale pensionistboliger. Vi er i regeringen i øjeblikket ved at overveje et forslag. Jeg skal ikke i dag sige ret meget om, hvordan det kommer til at se ud i detaljer, men vi er stadig væk indstillet på at komme med et forslag meget hurtigt.

Det er også vores ønske, at de nye finansieringsregler, hvis det overhovedet er muligt, også skal kunne anvendes ved ombygninger.

Man har i denne arbejdsgruppe peget på, at der kunne være et problem for kommunerne med hensyn til anvisningsretten vedrørende nye ældreboliger. Vi er indstillet på, at kommunerne skal have en væsentlig udvidet anvisningsret, uanset om ældreboligerne opføres af almennyttige selskaber, af selvejende institutioner eller eventuelt af kommunerne selv.

Afslutningsvis skal jeg sige, at jeg tror, regeringen og forslagsstillerne meget hurtigt kan finde frem til nogle hensigtsmæssige løsninger, som vil være til gavn for de ældre.

Torben Lund (S):

I foråret, da vi behandlede et nogenlunde ligegyldende forslag fra socialdemokratiet, gik indvendingerne primært på to forhold.

For det første mente man, at vores forslag til fremskaffelse af ældreboliger ville, skal vi sige monopolisere den almennyttige boligbevægelse, med andre ord, at de selvejende institutioner ville blive afskåret fra at deltage i fremskaffelsen af ældreboliger. Den indvending har vi nu imødekommet ved udtrykkelig i forslaget at præcisere, at de selvejende institutioner er blandt de organer, der kan deltage i fremskaffelsen af ældreboliger – selvfølgelig stadig sådan, at der i alle tilfælde er en formaliseret kommunal anvisningsret, og sådan, at det er kommunen, der tager initiativet til og har ansvaret for tilvejebringelse af det fornødne antal ældreboliger.

Den anden indsigelse gik ud på, at grundlaget for at træffe beslutninger om ældreboliger og en ny finansiering på ældreboligområdet var for spinkelt. Efter den redegørelse, vi fik i sidste uge fra socialministeriet, er det vel ikke muligt længere at ty til denne indsigelse for at slippe for at gøre noget. Tværtimod mener jeg, vi nu har et meget fint beslutningsgrundlag, og vi har oven i købet fra arbejdsgruppen en anbefaling af at handle. Vi er selvfølgelig glade for, at arbejdsgruppen med sit forslag faktisk ligger på linje med vores beslutningsforslag.

Jeg ved ikke, om jeg må forstå boligministerens indlæg sådan, at det var en støtte til vores beslutningsforslag forstået på den måde, at boligministeren erkender, at der må en ensartet finansiering til på ældreboligområdet, og at den ensartede finansiering må ske efter reglerne for almennyttige boliger og med en generel kommunal anvisningsret og sådan, at finansieringsordningen ikke bare skal gælde for nybyggeriet, men også skal gælde i de tilfælde, hvor man opkøber og ombygger eksisterende ejendomme. Jeg vil meget gerne, om boligministeren vil udtrykke lidt mere klart fra talerstolen her i dag, om det var tilslutning, boligministeren gav, eller om det var forbehold indbygget i det.

Jeg tror, vi løser et stort problem for kommunerne ved at lave en ensartet finansiering.

Ud over dette med økonomien har kommunerne to store problemer i øjeblikket, når de planlægger ældreboligbyggeri. Det ene er uoverskueligheden i de regler, der gælder i dag. Det er noget, redegørelsen fra arbejds-

[Torben Lund]

gruppen under socialministeriet gør meget ud af. Der er virkelig, jeg vil ikke sige kaos, men der er virkelig stor forvirring på ældreboligområdet, og jeg tror, at de nye regler, vi her har foreslået, vil medvirke til at fjerne uoverskueligheden.

Kommunerne opnår en fordel mere ved forslaget, nemlig at de får en langt mere fleksibel planlægning og en langt mere fleksibel planlægningsmulighed. F.eks. er det sådan med plejehjemsbyggeri i dag, at man på forhånd knytter en vældig servicepakke til det at bo på plejehjem, men det er jo ikke alle beboere på plejehjem, der benytter hele denne servicepakke. Jeg tror, at vi med denne nye form kan medvirke til, at kommunerne bedre kan indrette servicen over for de enkelte beboere, sådan at den passer til den enkeltes behov og ikke gives i form af nogle vældige, fastlagte servicepakker.

Jeg håber, at jeg må forstå boligministerens bemærkninger som tilslutning til vores beslutningsforslag, og at boligministeren også er opmærksom på den del af beslutningsforslaget, der siger, at boligministeren i denne samling skal fremsætte lovforslag i overensstemmelse med beslutningsforslaget, sådan at det kan vedtages i denne samling, og det vil sige inden alt for længe.

Merete Aarup (KF):

Det fremsatte beslutningsforslag er en gentagelse af et forslag, som socialdemokratiet havde til første behandling her i tinget den 3. april 1984. Forslagsstillerne har dog imødekommet nogle af vore kritiske bemærkninger ved den behandling, idet de nu også har taget de selvejende institutioner med, hvad hr. Torben Lund jo pointerede.

Det har været og er kommunernes ansvar at fremskaffe ældreboliger, og det har kommunerne gjort i samarbejde med de almennyttige boligselskaber og med selvejende institutioner, og det samarbejde har fungeret godt de fleste steder.

Forslagsstillerne mener, at kommunerne også skal kunne erhverve og ombygge bygninger inden for den bestående bygningsmasse. Her er vi nok lidt uenige med forslagsstillerne. Kommunerne skal kunne anvise egnede boliger, men der er ingen grund til, at kommunerne skal kunne eje og stå for ombygning, når de selvejende institutioner og

de almennyttige boligselskaber gerne vil påtage sig disse opgaver. Kommunerne er jo gennem lovgivningen sikret anvisningsretten til en del af boligerne, men i virkeligheden tegner det sig anderledes, idet kommunerne faktisk henviser til alle boligerne.

Kommunerne vil fremover være bygherrer for institutioner og beskyttede boliger og den servicedel, hr. Torben Lund omtalte, men vi ser ingen grund til at udvide den offentlige sektor ved at pålægge kommunerne yderligere administrations- og byggeopgaver. Den nye ældrepolitik betyder, at ældre skal kunne blive i deres eget hjem længst muligt, hvilket der arbejdes ihærdigt med i kommunerne.

Vi er enige med socialdemokratiet i, at det er ønskeligt med en forenkling af finansieringsformen inden for hele området boliger for ældre og handicappede. Socialministeren har fået udarbejdet en redegørelse af en arbejdsgruppe om finansieringen af ældreboliger, og heraf fremgår, at man vil gøre ældre ligeværdige med alle andre lejere i boligsektoren. Man foreslår, at beboernes boligudgifter beregnes efter de samme principper i ældreboliger som i det almennyttige byggeri, og at beboerne skal kunne opnå boligydelse efter de almindelige regler herom. Der er principper i denne redegørelse, vi finder der skal arbejdes videre med under det kommende udvalgsarbejde, idet vi gerne vil se på beregninger af, hvad det vil betyde for den enkelte, for kommunerne og for byggekvaliteten som helhed.

I dag vil vi ikke tage stilling til den fremlagte redegørelse, idet vi ønsker at finde en hensigtsmæssig løsning på de mange finansieringsproblemer og -former, der er i kommunerne. Vi må se i øjnene, at der inden for få år er bygget de lejeboliger, der henvender sig til familier, og at det fremtidige byggeri mere skal indrettes på unge, enlige og ældre. Byggeopgaverne skal fremover også være rettet mod forbedring og sanering af den ældre boligmasse, hvor mange ældre medborgere jo bor uden moderne bekvemmeligheder.

Det konservative folkeparti vil arbejde positivt i udvalget og afventer de overvejelser, regeringen er i gang med med hensyn til finansieringsformen, og som senere vil fremkomme som forslag her i folketinget.

Pelle Voigt (SF):

[Pelle Voigt]

Jeg synes, at der er alle de rigtige og gode intentioner for at ensordne finansieringen af ældreboligbyggeriet og for at få orden på dette lidt uoverskuelige område på den ene side og på den anden side for en effektiv indsats for at få opført et tilstrækkeligt antal ældreboliger, selv om det naturligvis ikke skal forhindre, men være en aktivitet, der løber sideløbende med bestræbelserne på, at ældre mennesker kan få lov til at blive så længe som muligt det sted, hvor de bor i forvejen.

Men jeg vil gerne stille et enkelt forslag til hr. Torben Lund vedrørende hans forslag om, at ældreboligbyggeri i fremtiden skal finansieres på samme vilkår som almennyttigt boligbyggeri, for at gøre det helt klart, hvad der egentlig er tanken i forslaget. Det må betyde, at der også skal vedtages kvoter for dette byggeri på samme måde, som der bliver det for almennyttigt boligbyggeri. Jeg vil i den forbindelse gerne spørge hr. Torben Lund, om hans forslag indebærer, at man udvider kvoten for det samlede støttede byggeri, eller forslaget er tænkt på den måde, at ældreboligbyggeriet og den kvote, som skal vedtages for det, hvis det er det, der er tanken – det fremgår ikke helt klart af forslagens bemærkninger – skal tages af den eksisterende samlede kvota for støttet byggeri, altså at det skal ske på bekostning af nuværende almennyttigt boligbyggeri, ungdomsboligbyggeri og lette kollektivboliger, for en forudsætning for, at dette forslag lever op til de intentioner, som er lagt frem, må vel være, at der sker en udvidelse af den samlede kvota for støttet byggeri. Det vil jeg bare have bekræftet klart, fordi det af grunde, som jeg ikke rigtig forstår, ikke fremgår af selve beslutningsforslaget eller bemærkningerne til det.

Estrup (RV):

Da vi i foråret behandlede et næsten identisk socialdemokratisk forslag om ældreboliger, sagde jeg ved førstebehandlingen, at beslutningsforslaget forekom mig at være lidt forhastet. Omtrent det samme bliver jeg nødt til at gentage i dag.

Som bekendt har arbejdsgruppen under socialministeriet i august 1984 afgivet en rapport om finansiering af ældreboliger, og at dømme ud fra bemærkningerne til beslutningsforslaget har forslagsstillerne ikke rigtig

fået holdt sig ordentlig à jour med, hvad der skete i arbejdsgruppen, før man genfremsatte forslaget.

Jeg går ud fra, at den nu udsendte rapport hurtigt følges op af et regeringsinitiativ på området, og det har boligministeren jo altså også nu bekræftet. Jeg skal derfor nøjes med at resumere, hvad jeg sagde i foråret, nemlig at vi finder det vigtigt, at der snart gøres noget effektivt for at løse de af ældrekommissionen påpegede problemer, at vi er enige i behovet for, at kommunerne i større omfang kan disponere over egnede ældreboliger, at vi er enige i behovet for en oprydning på finansieringssiden, men at vi samtidig må se nærmere på, hvilke finansieringsregler der skal anvendes, og specielt hvilket omfang det statslige engagement skal have.

I denne forbindelse synes jeg, at det er glædeligt, at forslagsstillerne har erkendt, at man i første omgang havde gjort bygherrekredsen for snæver ved at udelade de selvvejende institutioner.

Jeg ser frem til, at vi nu kan få et frugtbart udvalgsarbejde, hvori såvel beslutningsforslaget som regeringens tanker kan indgå. Det kan så forhåbentlig føre frem til en bred enighed om, hvad der skal ske på området.

Birgith Mogensen (CD):

I CD er vi enige med forslagsstillerne i, at boligforholdene for vore ældre og handicappede skal forbedres. Dette kan efter vor opfattelse bedst ske ved, at der fremskaffes egnede selvstændige boliger enten ved nybyggeri eller ved ombygning af eksisterende ejendomme. Hovedprincippet må være, at de ældre og handicappede skal forblive i deres eget hjem, så længe de selv ønsker det.

Hvad angår finansieringen, danner socialministerens redegørelse herom efter CDs opfattelse et godt udgangspunkt for overvejelser om ensartede finansieringsregler på området. Det synes at være muligt at anvende de kendte finansieringsregler for det almennyttige boligbyggeri på ældreboligområdet.

Som boligministeren oplyste, vil regeringen snarest muligt vende tilbage til folketinget med forslag om ensartet finansiering på ældreboligområdet. Når det foreligger, vil CD tage endelig stilling.

Albrechtsen (VS):

[Albrechtsen]

Efter VS' opfattelse er sigtet med dette forslag fra socialdemokratiet godt, og det er også ganske klart, at der langt fra gøres tilstrækkeligt på dette felt. VS synes, det er godt, at socialdemokratiet har understreget, at det almennyttige byggeri har et helt centralt ansvar i denne sammenhæng, og vi er noget bekymrede over, at der tilsyneladende er lagt op til en vis svækkelse af dette synspunkt. Vi havde gerne set, at socialdemokratiet utvetydigt havde fastholdt det almennyttige byggeris hovedansvar også på dette felt. Det er bl.a. sådan, at muligheden for en integration i det lokale boligmiljø osv. og vel også muligheden for f.eks. at opbygge integrerede bofællesskaber o.lign. varetages bedst i almennyttig regie. Derudover vil det også med hensyn til finansiering og kvotatilrettelæggelse nok være langt at foretrække, at dette, som hr. Pelle Voigt var inde på, sker gennem en forøgelse af den almennyttige byggekvote. Det må absolut være en forudsætning for, at disse ting kan hænge sammen.

Jeg er helt enig med hr. Pelle Voigt i, at det er svært at se, hvordan disse problemer på en ordentlig og rimelig måde skulle kunne løses inden for en omfordeling af de eksisterende rammer for almennyttigt byggeri m.v. Jeg synes ikke, det ville være acceptabelt, hvis det skulle finde sted på den måde, og jeg har forstået det borgerlige synspunkt sådan, at det mere eller mindre er det, der er lagt op til.

Vi vil altså opfordre socialdemokratiet til at stå noget mere fast på dette punkt og med hensyn til finansieringen gøre stærkt gældende over for regeringen, at der må ske en forbedring af finansieringen på området. Det kan ikke være rigtigt, at disse boliger skal finansieres på en måde, som er lige så dårlig som den eksisterende finansiering for almennyttigt byggeri. Det er selvfølgelig et generelt problem, og det burde som sådant selvfølgelig også tages generelt op, for finansieringsformerne er for dårlige.

Arne Bjerregaard (KrF):

At socialdemokratiet nok en gang fremsætter forslaget, og at socialdemokratiet i sin tid fremsatte forslaget, skyldes vel ældrekommisionens betænkning. Jeg skal da ærligt indrømme, at det var en udmærket betænk-

ning og en betænkning, som vi i alt fald følte indeholdt meget af det, som vi på dette område boligpolitisk ønskede os, og som vi igennem mange år havde fokuseret på. Jeg bemærker også, at socialdemokratiet i bemærkningerne til forslaget bruger ældrekommisionens betænkning som argumentation for det nødvendige i at gøre, som socialdemokratiet henstiller.

Man skriver bl.a.:

»I konsekvens heraf har ældrekommisionen videre peget på, at en betydelig smidighed, som ikke mindst vil fremme den enkeltes muligheder for selvvalg af bolig og livsform, kan fremmes ved at indføre en hertil svarende ensartet finansiering af ældreboliger - ...«

Ja, det er da skönt at læse, at socialdemokratiet tager det til sig, for i forhold til, hvad socialdemokratiet sagde for 10 år siden, er det i alt fald en ny position, socialdemokratiet indtager, når man nu også på dette område skal sørge for, at de ældre får mulighed for selv at vælge og ikke bare skal acceptere det, som socialdemokratiet mener er bedst for dem. Videre siger socialdemokratiet efter ældrekommisionens betænkning:

»Denne ensartede finansiering efter de almennyttige regler vil derfor blive et middel til at opnå den ønskede integration af ældre på boligmarkedet.«

Det kan vi da fuldstændig sige ja til, for det er, hvad vi har sagt i 10 år herinde. Det burde man gøre, men før i tiden var det vanskeligt at komme igennem med over for socialdemokratiet, stadig væk fordi de ikke ville anerkende den nødvendige integration af de forskellige befolkningsgrupper, hvad enten det drejede sig om de unge - dér havde vi også store problemer, men det begynder jo også at lykkes lidt - eller om det drejer sig om de ældre. Nej, det var en ensartet masse, som man skulle udskille fra befolkningen.

Når man altså nu er kommet til den konklusion, kan vi da kun glæde os over, at det store socialdemokrati har bevæget sig væsentligt på disse områder. Jeg vil endelig citere et senere afsnit i bemærkningerne, fordi det næsten er skrevet af efter det, jeg fremlagde for 14 år siden som oplæg til mit eget parti om et boligpolitisk program. Der står:

»Socialdemokratiet lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at ældreboligerne i så

[Arne Bjerregaard]

stor udstrækning som muligt integreres i det almindelige boligbyggeri, . . .«

Ja det var stadig væk det, vi sagde: både de ældre og ældreboligerne skal integreres. Derfor er vi fra kristeligt folkepartis side fuldstændig enige i intentionerne: vi ønsker dette inddraget i en mere konsekvent og fremadrettet ældrepolitik. Jeg ved ikke, om man kan udskille det som noget selvstændigt, uden at vi tager alle problemerne i forbindelse med vores ældre op til en gennemgående drøftelse. Dem har vi selvfølgelig behandlet på mange leder, men vi skal prøve på at gøre det i sammenhæng og tage stilling til, hvad vi vil gøre for vores ældre, således at de i fremtiden får en lidt anden status i samfundet. Jeg synes, vi på mangfoldige måder igennem det, vi skriver og siger, opfatter de ældre som en ensartet masse. Når vi bare siger de ældre, er det, som om det er en bestemt gruppe, som tænker og handler og føler ens. Ja men det gør de ikke, de er lige så forskellige som alle vi andre, og derfor skal de have de samme muligheder for at vælge som alle andre i dette samfund. Derfor mener jeg, det selvfølgelig også er væsentligt på dette område at give de ældre mulighed for at vælge både den livsform og boligform, som de nu måtte ønske i deres situation. Derfor må jeg sige, som vi almindeligvis siger i udvalgene, at dette oplæg vil være et vigtigt indlæg til vores videre overvejelser på dette område.

Pia Kjærsgaard (FP):

Fremskridtspartiet har altid peget på behovet for bedre boliger for ældre og handicappede; f.eks. ville det være særdeles værdifuldt med kollektivt byggeri med forskellige grader af hjælpeordninger såsom portvagt, fælles madlavning, sygeplejerske osv. De pågældende kan jo ikke selv skaffe sig ekstra indtægter, så de kan spare op til disse påtrængende nødvendige forbedringer af deres bolig. Derfor er fremskridtspartiet nu som tidligere indstillet på at ofre flere offentlige penge på disse vigtige sociale formål.

Imidlertid forstår vi ikke socialdemokratiets hastværk med at fremsætte dette beslutningsforslag to gange med ca. et halvt års mellemrum. Nu er rapporten om ældreboliger jo kommet, og dens konklusioner finder jeg det også relevant at få drøftet en anden

gang. Ganske vist anfører forslagsstillerne, at forholdene for ældre og personer med handicap er blevet yderligere forværret, siden forslaget sidst var fremme. Det må vi da ikke håbe er tilfældet, men at der er problemer – også store problemer – for mange ældre og handicappede, må vi erkende. Vi er dog langt fra sikre på, at socialdemokratiets forslag er den rigtige løsning, da der indgår sikring af almennyttigt boligbyggeri, noget, som fremskridtspartiet bestemt ikke er tilhænger af. Derudover er der tale om indførelse af en ensartet finansiering af ældreboliger, hvilket må kræve nogle mere konkrete udregninger på bordet.

Men som sagt, som forslaget foreligger nu, må fremskridtspartiet sige fra.

Hanne Severinsen (V):

Dette forslag, som er en genfremsættelse, kan vi ikke tilslutte os, selv om vi helt deler de intentioner, der ligger i forslaget. Specielt er vi noget skeptiske over for tanken om, at man skal sikre, at kommuner kan erhverve og ombygge bygninger, men vi synes også, der er andre uklare punkter i dette forslag til folketingsbeslutning. Vi er ikke uenige i at der er brug for ændrede finansieringsregler, og det er jo også derfor, at regeringen har nedsat et udvalg, der skulle se nærmere på ældreboligfinansiering, og som har barslet med en betænkning. Men selv om det ikke bliver dette beslutningsforslag, som kommer til at danne grundlag for den fremtidige finansiering af ældreboliger, vil det selvfølgelig kunne indgå i de forhandlinger, vi skal have på baggrund af den betænkning, som netop er udkommet, og som jo netop giver mange nye forslag til, hvordan man kan finansiere ældreboliger.

Det, som vi lægger vægt på fra venstre, er, at vi får et varieret udbud af boligformer for de ældre, at vi holder op med at betragte ældre som mennesker, som enten skal på plejehjem, eller som lige kan klare den. Der bør være mange forskellige muligheder for de ældre, og det er også vigtigt, at vi integrerer de ældres boliger i det almindelige boligmiljø, sådan at man ikke skaber aldersghetter, hvor unge bor det ene sted og ældre et andet sted.

Men det foreliggende forslag mener jeg egentlig er lidt overflødig, for vi fik jo et for

[Hanne Severinsen]

et år siden, der ikke gav anledning til nogen beslutning, men som jeg sagde før, kan det selvfølgelig indgå i den videre debat om ældreboligfinansiering.

Torben Lund (S):

Jeg vil sige tak for bemærkningerne til beslutningsforslaget. Jeg har egentlig opfattet det sådan, at de fleste havde en principielt positiv holdning til beslutningsforslaget, men jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til enkelte af ordførerne.

Fru Merete Aarup var inde på, at det ikke var så godt, at kommunerne kunne være med til at erhverve og ombygge bygninger i den bestående boligmasse. Dertil vil jeg sige, at det jo ikke er meningen, at det skulle være kommunerne alene, der fik den mulighed; der står udtrykkeligt anført i forslaget, at det er almennyttige boligselskaber, selvejende institutioner eller kommunerne, der kan bruge den måde til at fremskaffe ældreboliger på. Jeg tror – og det er også et svar til fru Hanne Severinsen – at det er nødvendigt, at vi får kommunerne med. Der vil stadig væk være behov for ældreboliger, hvortil der er knyttet endda meget omfattende plejetilbud, og derfor tror jeg, at vi må have kommunerne med i dette arbejde, og det er under alle omstændigheder kommunerne, der skal have ansvaret, og kommunerne, der skal tage initiativet.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg gerne sige, at det er helt bevidst, der ikke står noget om kvoter i dette forslag. Det betyder bestemt ikke, at disse boliger skal tages af de eksisterende kvoter, men når vi ikke har nævnt kvoterne, er det, fordi vi egentlig principielt ikke ønsker kvoter for dette byggeri. Der findes andre måder at regulere aktiviteten på dette område på, også måder, som man peger på i den arbejdsgruppe, der har behandlet problemerne, og derfor har vi ikke på forhånd udpeget nogen regulering for, hvordan aktiviteten skal være på dette boligområde.

Men der er jo i forvejen en statslig deltagelse i alt ældreboligbyggeri, blot på andre måder end lige efter den almennyttige model. Så vi finder nok en måde at få det reguleret på, og kvoter er vi principielt ikke tilhængere af.

Hr. Estrup var ligesom lidt afvisende og mente, at forslaget var lidt overflødig. Det

er nu ikke nemt at gøre hr. Estrup tilfreds; for i foråret fik vi at vide, at der var et for dårligt beslutningsgrundlag for vores beslutningsforslag, og det hang sammen med, at man ikke havde den meget grundige redegørelse, som vi nu har fået fra socialministeren.

Jeg kan sige, at grunden til, at vi kom med forslaget på nuværende tidspunkt, er, at det kneb med at få denne redegørelse frem. Som man vil se, er redegørelsen jo dateret allerede i august måned 1984, og – det er også et svar til fru Hanne Severinsen – hvis vores beslutningsforslag ikke kom på nuværende tidspunkt, kunne man godt få en skummel anelse om, at så havde vi måske heller ikke endnu set redegørelsen fra socialministeren på dette område. Jeg tror i virkeligheden, at annonceringen af og fremsættelsen af vores beslutningsforslag har været med til at fremskynde, at vi fik denne redegørelse fra socialministeriet, og det har bestemt også været et af formålene.

Jeg vil gerne gentage, at det er meget glædeligt for os, at det så også viser sig, at denne redegørelse ligger endda i meget høj grad på linje med indholdet af vores beslutningsforslag.

Til hr. Arne Bjerregaard skal jeg ikke gøre så forfærdelig mange bemærkninger. Jeg synes egentlig kun, at der er grund til at glæde sig over, at hr. Arne Bjerregaard og jeg er enige om intentionerne på dette område. Jeg tror såmænd ikke, dette her er nye tanker i socialdemokratiet, men vi har jo bl.a. med ældrekommisionen og dens seneste betænkning fra foråret 1982 fået et vældig godt overblik over ældreboligsituationen, og vi har også fået et godt grundlag at træffe beslutninger på. Det er selvfølgelig grunden til, at vi arbejder med problemerne og fremsætter et forslag til, hvordan problemerne eventuelt kunne løses. Men jeg må måske tage hr. Arne Bjerregaards ord som udtryk for i hvert fald en meget positiv holdning til tankerne i vores beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Merete Aarup (KF):

Hr. Torben Lund var inde på, at der i det første punkt står »eller kommuner«. Dertil vil jeg gerne sige, at kommunerne er stærkt involveret hver gang, et sådant byggeri sættes i gang, og derfor mener vi, at kommunerne

[Merete Aarup]

er med i samarbejdet, men når der står »eller kommuner«, betyder det, at kommunerne kan erhverve og ombygge, og det mener vi altså ikke er rimeligt. Men hvis forslagsstillerne vil ændre det til, at der står »almennyttige boligselskaber, selvejende institutioner i samarbejde med kommunerne«, kunne vi måske blive enige om formuleringen.

Boligministeren (Bollmann):

Jeg vil kun over for hr. Torben Lund bekræfte, at regeringen er interesseret i at finde en løsning på de foreliggende problemer, men jeg synes, det er lidt urimeligt at påstå, at det er fremkomsten af beslutningsforslaget, der er skyld i, at rapporten kommer nu. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at den nok er dateret august 1984, men at det tager lidt tid at trykke den. Det er bare til almindelig orientering.

Netop de hensyn til kommunerne, som flere har været inde på, hensynet til sammenhængen med de sociale funktioner og selvfølgelig også hensynet til de samlede offentlige udgifter gør, at vi er nødt til at have tid til at drøfte den færdig i regeringen.

Men jeg tror, vi kan mødes inden for nogle af de rammer, som har været diskuteret her i dag. Jeg har sagt før, at jeg ikke ved denne lejlighed i detaljer vil komme ind på, hvordan en løsning ser ud, men jeg håber, vi også kan få socialdemokratiet med i en løsning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om en omfattende løsning af de store miljømæssige og økonomiske problemer i særlig truede afdelinger af det almennyttige boligbyggeri.

Af Pelle Voigt (SF) m.fl.

(Fremsat 30/10 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Bollmann):

Jeg står her i dag i den ret sjældne situation, at jeg må være positiv over for i hvert fald intentionerne i SFs forslag, men der er altså bare den lille hage ved forslaget, at SF vel egentlig har været ret sent ude. De problemer, man omtaler i beslutningsforslaget, og som selvfølgelig hænger sammen, har vi i boligministeriet for længst taget fat på, og det ved jeg også hr. Pelle Voigt er klar over, for han har jo stillet spørgsmål til mig i henhold til forretningsordenen § 20 om det arbejde, vi er i gang med, så derfor kan det ikke komme som en overraskelse, at vi er i gang med arbejdet.

Jeg kan ikke i dag sige over for folkettingen, hvordan indholdet og omfanget af de initiativer, regeringen vil tage, bliver. Vi er i øjeblikket i en opklarings- eller afklaringsfase, og det er klart, at vi ikke kan gå i detaljer, før vi kender problemernes omfang, før de er tydeligt defineret og kortlagt.

Men vi har i hvert fald ikke i sinde at foreslå, at kunstfondens midler skal med til at løse disse problemer. Hvis man ønsker den slags ting, må det være selskabet eller afdelingen, der klarer dem for egen regning.

Men vi har jo allerede taget en del initiativer, heriblandt også initiativer, som et stort flertal her i folkettingen i foråret var enige i, nemlig ændringen af byggeskadefinansieringen og forsøgsordningen med ekstraordinære tilskud til opdeling af lejligheder og miljøforbedrende foranstaltninger.

Jeg vil gerne erkende, at der ikke er sket tilstrækkeligt med de ting, der blev gennemført, og det er derfor, jeg søger at få regeringens tilslutning til at fremsætte et forslag så hurtigt, det overhovedet kan lade sig gøre.

Det er måske også rigtigt ved denne lejlighed at sige, at vi ved, der er store problemer,